

Vårkorn, tidiga sorter

L7-402

- Högst avkastning bland marknadssorterna har Vilgott, Mitja och Luhkas i flerårssammansättningen, mognadstiden är likvärdig för sorterna.
- Vilgott är kort och stråstyvt med bra motståndskraft mot mjöldagg.
- Mitja har ett långt strå med god stråstyrka vilket kombinerar hög kärn- och halmkör.
- Judit och Aukusti är sexradssorter som har den tidigaste mognanden av de provade sorterna.
- Salome är ett nytt tvåradskorn på marknaden som toppat avkastningen det här året. Har dock bara ett provningsår i området.

I den mellansvenska försöksregionen lades det under året ut fyra sortförsök med tidigt korn i försöksserien L7-402 i område G. Tretton olika kornsorter provades i försöksserien plus en sortblandning som används som mätarsort i försöken. Endast tre av försöken kunde skördas under hösten beroende på sen avmognad och ihärdigt regnande. Några av kornsorterna har också provats i försöksserien L7-401 och kan återfinnas i redovisningen för den serien.

FÖRSÖKSPLAN

Utsädesmängden i försöken motsvarar 350 grobara kärnor per kvadratmeter för samtliga sorter. Försöken gödslas med den aktuella försöksgårdens kvävegiva och ogräsbekämpning sker rutinmässigt enligt aktuella rekommendationer. Då avsikten är att få en uppfattning om sorternas avkastningspotential sker bekämpning mot insekter alltid om behov uppstår, behandling mot svampsjukdomar görs alltid i två av försökens fyra block. Dos och preparat väljs för att hålla grödan fri från svampangrepp så länge som möjligt och därför skiljer sig oftast dosen från generella rekommendationer för bruksodling.

RESULTAT

I tabell 1 redovisas alla sorter som varit med i försöksserien år 2012. Sorterna är ordnade efter medelvärde av svampbehandlade och ej svampbehandlade led. Sorternas avkastning är redovisade som relativt tal av mätarens avkastning i respektive kolumn, tabellen bör därför inte läsas radvis utan sorterna ska i första hand jämföras med mätaren. I tabell 2 redovisas avkastningen årsvis samt femårsmedeltal för de sorter som provats under flera år, i tabellen har även område D, E och F tagits med då några av sorterna har provats där under femårsperioden i olika försöksserier. I tabell 3 redovisas ett femårsmedeltal för sorterna fördelat på länsnivå för en mer lokal jämförelse och i tabell 4 redovisas bestånds- och kvalitetsegenskaper som ett femårsmedeltal för område G.

Område G. I området sades ett försök i Värmland, två försök i Dalarna och ett försök i Hälsingland. I Värmland sades försöket den 7 maj vilket är i normal tid, i Dalarna och Hälsingland sades försöken mellan den 25-27 maj vilket är senare än normalt för området. I Hälsingland blev uppkomst och etablering något ojämn på grund av stora regnmängder strax efter sadden, i övriga försök blev uppkomst och etablering normal. Odlingförutsättningarna under säsongen var bäst i Dalarna, i Värmland blev en del av försöket vattenskadat på grund av regn. I Hälsingland medförde den solfattiga och regniga sommaren att avmognaden i främst svampbehandlade led blev mycket sen och ett ihärdigt regnande gjorde att försöket inte kunde skördas. Därmed är det endast tre försök som utgör grunden för årets resultat. I Dalarna hamnade snittskörden på knappt 5000 kg/ha i ett av försöken och på drygt 6000 kg/ha i det andra. I Värmland blev snittskörden i försöket 4600 kg/ha. Svampbehandlingen i försöken har gett skördeökningar på i snitt 7-31% med de högsta skördeökningarna i försöken i Värmland. I samtliga försök fanns

angrepp främst av bladfläcksjuka. I figur 1 redovisas effekterna av svampbehandlingen för de enskilda sorterna som ett snitt från försöken i området. Vilgott och Aukusti var de sorter som gav högst skördeökning med 31 respektive 30 %. Lägst skördeökning fick sortblandningen med 7

% och av de enskilda sorterna Naku med 10 %. I tabell 1 där årets avkastning redovisas kan man se att högst avkastning i medeltal har sorten Nord haft. Av marknadssorterna har Salome den högsta avkastningen, tätt därefter följer i fallande skala Mitja, Vilgott och Waldemar. Av de tidi-

Tabell 1. Korn.Avkastning 2012 område G (W och S-län). Obehandlat, svampbehandlat samt medeltal för obehandlat och svampbehandlat

Sort		Relativ skörd Obehandlat	Relativ skörd Behandlat	Relativ skörd Medeltal
Sortblandning	kg/ha	5 220	5 600	5 410
	rel.tal	100	100	100
Nord 09/2417		111	109	110
Salome		105	112	109
Mitja		104	110	107
Vilgott		93	114	104
Waldemar		100	105	103
Einar		97	102	100
Luhkas		95	103	99
Barbro		93	102	98
Rambler		89	94	92
Aukusti		81	99	90
Judit		82	91	87
Vilde		80	91	86
Naku		83	85	84

Tabell 2. Korn.Avkastning områdesvis, årsvis och femårsmedeltal 2008-2012

Sort/årtal		D+E-omr.*	F-omr.*	G-området			
		2008-2012	2008-2012	2010	2011	2012	2008-2012
Sortblandning	kg/ha	6 730	6 660	5 460	5 400	5 410	5 480
	rel.tal	100	100	100	100	100	100
Barbro				85	84	98	89
Judit				89	76	87	87
Luhkas		103	102	102	93	99	99
Mitja				99	89	107	101
Naku					72	84	80
Rambler					87	92	92
Waldemar		100	101		91	103	99
Vilde					71	86	80
Vilgott		93	101	96	91	104	102

* Resultat från försöksserie L7-401.

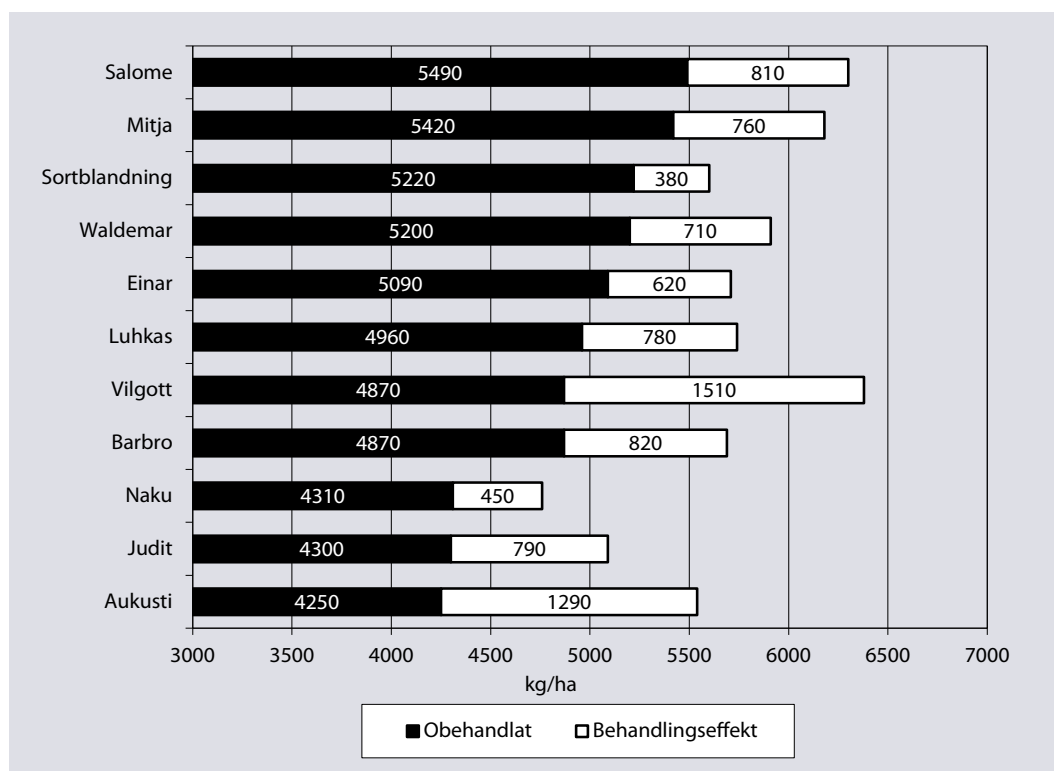
gaste sorterna har det här året tvåradssorten Barbro haft en relativt hög avkastningsnivå. Mellan sexradssorterna Aukusti och Judit skiljer det endast 3 % i avkastning. I tabell 2 där femårs-medel redovisas har sorten Vilgott den högsta avkastningen bland marknadssorterna tätt följd av Mitja och sen Luhkas och Waldemar som verkar vara jämbördiga. Av det riktigt tidiga sortmaterialet skiljer det endast ett par procent i

avkastning mellan tvåradssorten Barbro och sexradssorten Judit.

Övriga områden. I område D, E och F har några av sorterna provats vissa år och i tabell 2 redovisas femårsmedeltal för de aktuella sorterna. I dessa områden tycks Luhkas avkasta någon procent mer än Waldemar och Vilgott. I område D och E tycks dessutom Vilgott tappa något i avkastning.

Tabell 3. Korn. Femårsmedeltal år 2008-2012 redovisade länsvis

Sort		Värmlands län	Dalarnas län	Gävleborgs län
Sortblandning	kg/ha	5 350	5 380	5 900
	rel.tal	100	100	100
Barbro		91	89	86
Judit		82	92	82
Luhkas		96	102	95
Mitja		103	101	97
Vilgott		103	101	103

Figur 1. Behandlingseffekter i vårkorn 2012, område G.

SORTBESKRIVNINGAR

SORTBLANDNINGEN (mätaren) är en blandning av fyra olika kornsorter i lika delar. Tanken med sortblandningen är att skapa en odlings säker mätare med jämn avkastning mellan åren.

BARBRO (SW) är den tidigast mognande av tvåradssorterna, har ett långt och något svagt strå. Sorten har hög tusenkornvikt och en hög proteinhalt. God avkastningsnivå för sin tidighet.

JUDIT (SW) är en av de tidigast mognande sexradssorterna på marknaden. Avkastar bra i förhållande till sin tidighet. Har bra stråegenskaper och hög rymdvikt för att vara ett sexradskorn, är dock ganska mottaglig för svampsjukdomar.

LUHKAS (SSd) har hög avkastning och hög rymdvikt. Strået är medellångt med god stråstyrka, mognadstid som Mitja och Vilgott.

MITJA (SW) En sort med hög avkastningspotential och medeltidig mognad. Strået är långt och stråstyrkan god, rymdvikten är hög. Något mottaglig för mjöldagg.

WALDEMAR (SW) en sort med hög avkastningspotential med god resistens mot mjöldagg. Sorten har ett mycket kort och mycket styvt strå. Mognar några dagar senare än Mitja.

VILGOTT (SW) sorten har uppvisat mycket hög avkastning, strået är kort med bra stråstyrka och rymdvikten är medelhög. Bra motståndskraft mot mjöldagg, mognadstid som Mitja.

NYARE SORTER

AUKUSTI (SSd) är ett tidigt mognande sexradskorn med förhållandevis god avkastning och bra stråegenskaper. Sorten har ganska god tolerans mot låga pH-värden.

EINAR (SSd) en sexradssort med högre avkastning än övrig sexradssorter men senare mognad, har bra stråstyrka.

NAKU (SW) ett skalfrött korn som provats för andra året i området.

RAMBLER (SSd) något sent mognande sort som provats för andra året i området.

VILDE (SW) medeltidig sort som provats för andra året i området.

NORD (SSd) och **SALOME (SSd)** sorter som provats ett år i området.